

กิลเบายของกิเลสมาร

กิเลสมารไม่เคยกลางแกลงใจในความสามารถของ
ตัวมัน ขอเพียงแต่เปิดช่องให้มันเพียงนิดหน่อยเท่านั้น

คาสโนใหญ่ๆในลาสเวกัสเชื่อมั่นในฝีมือการโน้มน้าว
ลูกค้าอย่างมาก สิ่งเดียวที่เขาขอจากเราก็คือเพียงแต่ย่างเท้า
เข้ามาเท่านั้น หลังจากนั้นก็เป็นหน้าที่ของเขาเองที่จะเรียกเงิน
จากเราให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยเหตุนี้คาสโนใหญ่ๆ
จึงพยายามทำทุกอย่างเพื่อดึงคนเข้าร้าน แม้ว่าเขาจะ
ไม่ตั้งใจจะเข้ามาเพื่อเล่นการพนันก็ตาม

วิธีหนึ่งที่นิยมดึงดูดคนเข้าร้านก็คือบริการอาหารชั้นดี ด้วยราคาที่ถูกลงอย่างไม่น่าเชื่อ เพียงสี่เหรียญเท่านั้นคุณก็สามารถดักอะไรกินก็ได้ จะเป็นเครื่องดื่ม อาหาร ของหวาน ผลไม้ กินได้ไม่อั้น (และอาจกินได้ทั้งวันด้วยหากคุณไม่อายุใคร) อาหารเหล่านี้ไม่ใช่อาหารแบกะดิน หากเป็นอาหารโรงแรมชั้นหนึ่ง เท่านั้นยังไม่พอ ถ้าซื้อตัวอาหารห้าใบ จะได้ตัวฟรีหนึ่งใบ และตัวเหล่านี้ยังสามารถชิงโชคได้ คาสิโนหลายแห่งแย่งลูกค้ากันด้วยการแข่งขันกันลดราคาอาหารกับให้สิทธิพิเศษมากมาย

นอกจากอาหารแล้ว ค่าห้องโรงแรมก็ถูกมากเพียงคืนละไม่ถึง ๕๐ เหรียญ ไม่ต้องบอกก็คงเดาได้ว่าเป็นโรงแรมชั้นดี คาสิโนใหญ่ๆจะมีโรงแรมและภัตตาคารอยู่ด้วย เรียกว่าเล่นการพนันได้ทั้งวันทั้งคืนโดยไม่ต้องออกไปไหนก็ได้ แต่ถึงแม้ไม่คิดจะเข้ามาเพื่อเล่นการพนัน เพียงแค่หวังเสพอาหารชั้นดีราคาถูก แต่ก็พอจะเดาได้ว่า คนส่วนใหญ่ในที่สุดก็ทนแรงยั่วชวนของการพนันไม่ไหว เพราะกว่าจะไปถึงภัตตาคารก็ต้องผ่านเครื่องเล่นการพนันนับร้อยๆเรียงสลอน แต่ละเครื่องส่งแสงสีแวววับเชิญชวนอย่างกระตือรือร้น เพียงแค่ห้าเซ็นต์หรือหนึ่งบาทก็มีสิทธิได้เงินนับหมื่นนับแสน เจออย่างนี้แล้วไม่ลองเล่นสักหน่อย

จะทนไหวหรือ แ่นละ ที่แรกอาจหยุดแค่ห้าเซ็นต์ แต่แค่นั้นก็พอแล้วที่จะปลุกความโลภและกิเลสให้กำเริบเสิบสานขึ้น ขอเพียงแต่มีจุดเริ่มหรือ “เชื้อ” เท่านั้น ที่นี้แหละก็เตรียมเขยิบไปหาเครื่องที่เขมือบเงินเหรียญที่ใหญ่ขึ้นๆ จนในที่สุดก็ถึงคราวเบ็งค็ไบละ ๑๐, ๒๐ และ ๑๐๐ เหรียญ บางเครื่องคนเล่นต้องจ่ายคราวละ ๕๐๐ เหรียญ แต่ถึงตอนนี้ลูกค้ายักล้าบ่าบีนก็หาไม่ยากแล้ว

ถึงแม้คุณจะเมินเครื่องเล่นเหล่านี้ ก็อย่าเพิ่งย่อใจ เพราะแม้ขณะกินอาหารบนโต๊ะ ก็ยังมีเกม “คิโน” คอยยั่วชวนขณะที่ดักอาหารใส่ปาก เกมนี้ไม่ต้องทำอะไรมาก เพียงแต่กาตัวเลขไม่เกิน ๑๐ ตัวเลขจากทั้งหมด ๒๐ ตัวเลข ถ้าทายถูกหมด (ไม่ว่าจะกาที่หมายเลข) ก็ได้เงินหลายสิบเท่า ถ้าถูกน้อยหนอยก็ได้เงินน้อยลงตามส่วน แต่ละเกมใช้เวลาไม่ถึง ๑๐ นาที ถ้ากินข้าวสักครึ่งชั่วโมงก็ผ่านไปแล้วสามเกม มีสิทธิได้เงินโดยไม่เสียเวลาอะไรเลย อย่างนี้ก็น่าลองไม่ใช่หรือ

พูดงายๆว่าแทบทุกมุมและทุกขณะ คุณมีสิทธิเล่นการพนันได้อย่างไม่ยากอะไรเลย แต่แปลกที่ไม่ยังมีเครื่องพนันในห้องน้ำหรือห้องส้วม วิธีฆ่าเวลาและหาเงินใช้ไปในตัว

แบบนี้ ทำไมไม่ยังมีใครลองก็ไม่รู้

อย่างไรก็ตาม คนเล่นการพนันคงไม่ใช่เพราะความโลภอย่างเดียวล้วนๆ หากยังเพราะอยากตื่นเต้นหรือทนไม่ได้กับความเหงาเปล่าเปลี่ยว สังเกตดูคนที่อยู่หน้าเครื่องพนันทั้งหลายเป็นคนแก่เสียส่วนใหญ่ คนเหล่านี้เกษียณอายุไปนานแล้ว ที่บ้านก็คงไม่มีใครนอกจากตากับยาย วันๆไม่รู้จะทำอะไร ก็เลยมาขลุกอยู่ในคาสิโน เหมือนกับที่สมัยหนึ่งอาซิมามาเคยไปขลุกอยู่ในตลาดหุ่นสมัยที่ยังบูมอยู่ และที่ย้ายไปอยู่ตามซอกปิ้งมอลก็คงมีไม่น้อย

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐

มหาวิหารแกรนด์แคนยอน

เว้งว่างแต่หนักแน่นและยิ่งใหญ่คือความรู้สึกเมื่อแรกเห็นแกรนด์แคนยอน ไกลออกไปสุดขอบฟ้าคือแผ่นดินใหญ่ที่ทอดขนานระดับเดียวกับผืนดินที่เรายืนอยู่ แต่ระหว่างเรากับผืนดินราบเรียบเบื้องหน้าคือหุบเหวกว้างใหญ่ที่อย่าพึ่งหวังว่าจะมีสะพานใดทอดข้ามไปได้ เพราะเหตุนี้กระมัง อินเดียนแดงบางเผ่าจึงเข้าใจว่าแกรนด์แคนยอนคือสิ่งขวางกั้นระหว่างโลกแห่งชีวิตกับความตาย

หุบเหวนั้นเชื่อว่า จะเว้งว่างว่างเปล่าไปเสียทีเดียวก็หาไม่ เพราะมีขุนเขาเว้าแหว่งมากมายผุดโผล่ขึ้นมาจากเบื้องล่าง สูงต่ำแตกต่างกัน รูปลักษณ์บ่งบอกถึงวันเวลาที่ผ่านร้อนผ่านหนาวมานานนับอสงไขย มองไกลๆ ชั้นหินที่

อัดแน่นเรียงขนานเป็นเส้นตรงดูคล้ายกับแนวอิฐของซาก
วิหารพม่าในเมืองโบราณ จึงนับว่าเหมาะแล้วที่ขุนเขา
ดึกดำบรรพ์เหล่านี้จะมีชื่อว่าวิหารพระวิษณุบ้าง วิหาร
พระพรหมบ้าง หรือแม้แต่วิหารพระพุทธ

เมื่อพาตัวเองมาอยู่เบื้องหน้าแกรนด์แคนยอน
ความสงบวิเวกจะทำให้สำนึกของตัวเองเปลี่ยนไป ความ
มหึมามหัศจรรย์ทำให้เราตระหนักว่าแท้ที่จริงตัวเรานั้น
เล็กกะจิดริด ถึงจะร่ำรวยมีอำนาจแค่ไหนก็ไม่ได้ยิ่งใหญ่อะไร
เลย ยิ่งไปกว่านั้นชีวิตของเราก็ดูสั้นไปถนัดใจเมื่อประจันหน้า
กับความดึกดำบรรพ์ที่อัดแน่นอยู่ในทุกอณูของขุนเขา
ชั่วอายุ ๑๐๐ ปีกลายเป็นแค่วันเวลาของหยดน้ำค้างกลาง
แดดเมื่อเทียบกับสี่ล้านปีที่ตกแต่งสลักเสลาขุนเขาเหล่านี้
ยังไม่ต้องพูดถึงเวลาอีกเกือบ ๒,๐๐๐ ล้านปีที่ใช้ในการ
ก่อตัวจากเบื้องล่างขึ้นมา

แม้เจียบสงบและสงบนิ่ง แต่แกรนด์แคนยอนคือเสียง
ประกาศก้องของธรรมชาติที่เตือนเราให้เจียมเนื้อเจียมตัว
และตระหนักถึงตำแหน่งแห่งหนของตัวเองในธรรมชาติและ
ในวัฏจักรแห่งกาลเวลา

กาลเวลานั้นกลืนกินสรรพสิ่งเสมอ กลืนกินทั้งชีวิต
เราและตัวขุนเขาแกรนด์แคนยอนเองด้วย

ส่วนธรรมชาตินั้นก็ยิ่งใหญ่เกินกว่าที่สิ่งกะจิดริดอย่าง
เราจะทำตัวเป็นนายเหนือธรรมชาติได้

มาแกรนด์แคนยอนจึงเสมือนมาคารวะอยู่หน้ามหา
วิหาร เพื่อน้อมรับธรรมะและสัมผัสถึงรหัสยนิย อันเป็น
ความล้ำลึกและงดงามที่สุดเท่าที่มนุษย์สามารถจะสัมผัสได้

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐

ลัจฉรธรรมและธรรมชาติ

หลวงพ่อดำเนินมณฑลให้แสดงธรรมแก่ญาติโยมที่มาถวายเพล ณ วัดพุทธยานันทาราม ซึ่งเป็นวัดใหม่ล่าสุดที่คนไทยในลาสเวกัสร่วมกันสร้างขึ้น หลังจากที่หลวงพ่อบรรยายธรรมไปได้ครึ่งชั่วโมง ก็มีโยมคนไทย ซึ่งเป็นอดีตนักเรียนมีชื่อเมื่อ ๓๐ ปีก่อน พนมมือกล่าวขอขมาหลวงพ่อด้วยท่าทางคับข้องใจ ในมือถือหนังสือเล่มหนึ่งของหลวงพ่อเรื่อง *ไม่มี ไม่เป็น* แล้วก็อ่านบางตอน มีข้อความว่า “ธรรมชาติสอนดีกว่าพระพุทธเจ้าสอน”

เขาไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง เขาเห็นว่านั่นเป็นการปรามาสพระพุทธเจ้า อีกทั้งยังเปิดช่องให้ “อีกฝ่ายหนึ่ง” กล่าวโจมตีพุทธศาสนาได้ เขากล่าวว่า

ธรรมชาติมีมาแต่เดิมของสงฆ์ ก็ยังไม่มีผู้ใดบรรลุธรรมจนกระทั่งได้ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า

หลวงพ่อดีใจว่า ธรรมชาติในที่นี้หมายถึงสภาวะแห่งความรู้สึกตัว ความรู้สึกตัวนี้ถ้าทำให้เจริญมากขึ้นก็จะก่อให้เกิดญาณปัญญา ความรู้แจ้งก็จะปรากฏ ความรู้สึกตัวนี้จึงเป็นตัวเปิดเผยสัจธรรมให้แก่เรา อันที่จริงแม้กระทั่งความทุกข์ก็สามารถสอนให้เราเข้าใจธรรมะได้ ท่านย้ำว่า ในธรรมชาติภายในเราทุกคนนี้แหละที่จะเปิดเผยธรรมะให้เราประจักษ์

แต่โยมผู้นั้น รวมทั้งอีกคนหนึ่ง ซึ่งคับข้องใจยิ่งกว่า ยังยืนยันว่าคำสอนของพระพุทธเจ้าประเสริฐเหนืออื่นใด เพราะว่าแม้ธรรมชาติจะสอนเรา แต่เราจะเข้าใจธรรมชาติได้อย่างถูกต้องก็ต่อเมื่อได้ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า

หลังจากที่ฟังไปได้สัปดาห์ ทั้งสองคนก็ยอมรับว่าเข้าใจที่หลวงพ่อบอก แต่ก็เกรงว่าคนอื่นที่ได้อ่านข้อความนี้จะเข้าใจเป็นอื่น และเป็นการเปิดช่องให้มีการโจมตีพุทธศาสนาได้ ดังนั้นจึงย้ำหนักแน่นว่าหลวงพ่อดำเนินไม่ควรให้มีคำพูดแบบนี้ออกมา หลวงพ่อดำเนินถามเขาว่าจะให้แก้

อย่างไรดี โยมผู้นั้นเลยหยิบปากกามาแก้ข้อความในหนังสือ เป็นว่า “ธรรมชาติแห่งความเป็นจริงที่พระพุทธเจ้าสอน ดีกว่าพระพุทธเจ้าสอน”

ปฏิกิริยาดังกล่าวของโยมทั้งสองคนทำให้เรานึก ไปถึงคราวที่ท่านอาจารย์พุทธทาสภิกขุแสดงปาฐกถาธรรม เรื่อง “ภูเขาแห่งวิถิปุทธธรรม” ปรากฏว่าท่านถูกโจมตี อย่างรุนแรงเพราะเหตุที่ท่านพูดเตือนใจชาวพุทธว่า พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ (ตามที่เขาเข้าใจ) อาจ เป็นอุปสรรคกีดขวางไม่ให้เข้าถึงแก่นสารของพุทธธรรมได้

หลวงพ่อบอกเขียนไม่ได้พูดกระตุกความรู้สึกถึงขั้นนั้น หากแต่ชี้ว่าคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เราได้สดับตรับฟังนั้น ไม่สามารถเปลี่ยนจิตใจคนได้เท่ากับการได้ประสบกับสภาวะ ธรรมหรือเผชิญกับธรรมชาติภายในตนด้วยตนเอง คน เป็นอันมากได้ยินได้ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่อง ศิลหำ แต่ก็ละเมิดศิลหำเป็นประจำ จนกระทั่งวันดีคืนดี ได้ประสบกับเหตุการณ์หรือสภาวะบางอย่าง ทำให้ฉุฉิด ขึ้นมาและหันมารักษาศิล แม้กระทั่งโยมผู้นั้น หลังจาก สบายใจที่หลวงพ่อบอกโอบอ้อมอ่อนน้อมตามเขา ก็ยอมรับว่าที่ เขาเลิกเมาหิวราน้ำ ไม่ใช่เพราะคำสอนของพระพุทธเจ้า

หรือหากแต่เพราะเกิดได้คิดขึ้นมาว่าเหล่านั้นเป็นโทษ ต่อร่างกายและเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและเงินทองอย่างยิ่ง “พอมสร้างเมา ถามเพื่อนว่าเมื่อคืนนี้พูดอะไรกัน ไม่มีใคร จำได้สักคน คืนก่อนๆก็ไม่มีใครจำได้ เป็นอันว่าเสียเวลา พูดคุยโดยไม่ได้อะไรเลย”

พระพุทธเจ้านั้นแม้จะทรงเป็นโลกวิทูและเป็นครู ผู้ประเสริฐเพียงใดก็ตาม พระองค์ก็ยอมรับว่าทรงเป็นเพียง แคผู้บอกทาง แต่คนเดินนั้นคือเรา ถ้าเราไม่เดิน ถึงแม้จะ ทรงสอนหรือบอกทางอย่างไร ก็ไม่เกิดประโยชน์ และใน ระหว่างที่เดินนั่นเอง เราจำเป็นต้องเรียนรู้ด้วยตัวเองว่าจะ ฟันฝ่าอุปสรรคกลางทางได้อย่างไร จริงอยู่พระพุทธองค์ทรง บอกแนวทางเอาไว้แล้ว แต่ถ้าเราติดยึดกับคำสอนโดยมอง ข้ามสภาวะธรรมหรือความเป็นจริงที่กำลังบังเกิดแก่ตน เราก็ไม่อาจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเองได้

เป็นความจริงว่า สำหรับผู้บำเพ็ญเพียรทางจิต คำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นแนวทางสำหรับการทำกรรมฐาน ได้ก้าวหน้าขึ้น แต่สำหรับคนทั่วไป คำสอนของพระพุทธเจ้า นั้น ถึงจะดีเพียงใดก็ยังเป็นแค่ “สัญญา” หรือ “สูตร” ไม่สามารถช่วยให้พ้นทุกข์ได้จนกว่าจะเห็น ธรรมะหรือ

ธรรมชาติตามที่เป็นจริง แต่จะเห็นธรรมได้ แต่ละก็ต้องอาศัยคำสอนของพระองค์ กระนั้นก็ตามถึงจะจดจำพุทธวจนะได้มากมาย อ่านพระไตรปิฎกครบ ๔๕ เล่ม มาแล้วหลายเที่ยว เราก็หาได้ชื่อว่าเข้าถึงธรรมหรือความเป็นจริงไม่ แผนที่ไม่ว่าจะดีเพียงใด ก็ยังไม่ใช่ของจริง ของจริงนั้นเราจะรู้ได้ก็ด้วยการสัมผัสด้วยตนเองเท่านั้น และยิ่งสัมผัสประจักษ์แจ้งจนเห็นแก่นแท้ของความเป็นจริงมากเท่าไร ความวิมุตติหลุดพ้นก็ใกล้เข้ามามากเท่านั้น

ไม่ใช่เฉพาะธรรมชาติภายในเท่านั้น แม้กระทั่งธรรมชาติภายนอกที่เห็นเป็นรูปธรรมก็ช่วยให้คนเข้าถึงธรรมได้ ในสมัยพุทธกาลพระอรหันต์บางรูปบรรลุธรรมขณะเห็นพยับแดด ทั้งนี้ก็เพราะธรรมชาตินั้นเปิดเผยสัจธรรมตลอดเวลา ท่านอาจารย์พุทธทาสจึงแนะนำให้เราหัดฟังเสียงต้นไม้พูด หรือฟังเสียงตะโกนจากธรรมชาติบ้าง เสียงจากธรรมชาตินี้เองเปิดเผยสัจธรรมได้แจ่มแจ้งและลัดตรงยิ่งกว่าถ้อยคำของพระพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกเสียอีก เคยมีคนถามท่านอาจารย์มั่นว่า ท่านเข้าใจธรรมะได้อย่างไร ในเมื่อในป่าไม่มีตำราหรือคัมภีร์ให้ท่านศึกษา ท่านอาจารย์มั่นตอบว่า “อาดมาไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนมา บวชแล้วอาจารย์พาเที่ยวและอยู่ตามป่าเขา เรียนธรรม

ก็เรียนไปกับต้นไม้ใบหญ้า แม่น้ำลำธาร หินผาหน้าถ้ำ เรียนไปกับเสียงนกเสียงกา เสียงสัตว์ป่าชนิดต่างๆตามทัศนียภาพที่มีอยู่ตามธรรมชาติของมันอย่างนั่นเอง”

ธรรมชาติอันหมายถึงสภาวะธรรมภายในและความ เป็นจริงภายนอกจึงเป็นบ่อเกิดแห่งปัญญาหรืออริยทรัพย์ ที่เราเป็นเจ้าของอย่างแท้จริง

การเชื่อฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยไม่ได้พิจารณา ด้วยตนเองหรือเอาประสบการณ์ของตนมาเทียบเคียง ไม่ใช่ เป็นสิ่งที่พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญ ด้วยเหตุนี้พระองค์ จึงทรงเตือนว่า อย่าเชื่อเพียงเพราะว่าเป็นสิ่งที่พระองค์ ทรงสอน (กาลามสูตร) ตรงกันข้ามทรงสรรเสริญคนที่ ไม่ยอมเชื่อคำสอนของพระพุทธองค์จนกว่าจะประจักษ์แจ้ง ด้วยตนเอง (พูดอีกนัยหนึ่งคือจนกว่าธรรมชาติภายใน จะยืนยัน) ดังทรงสรรเสริญพระสารีบุตรเพราะเหตุนี้มาแล้ว

ท่านอาจารย์พุทธทาสพูดเสมอว่าอาจารย์ของท่าน คืออาจารย์ “คลำ” คือการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยอาศัยการลองผิดลองถูก การพูดเช่นนี้จะเรียกว่าลบล้าง ดูหมิ่นพระพุทธเจ้าได้หรือไม่ ในเมื่อพระพุทธองค์เองก็ตรัส

ย่ำว่า เราทุกคนต้องมีตนเป็นที่พึ่ง สัจธรรมนั้นเราจะต้อง
เข้าถึงด้วยตนเอง ไม่มีใครที่จะช่วยให้เราเข้าถึงได้จริง
แม้พระพุทธองค์จะทรงพระกรุณาเพียงใด ก็ไม่สามารถ
ทำให้แก่เราได้ แต่เราจะเข้าถึง

สัจธรรมด้วยตัวเราเองได้อย่างไรหากไม่รู้จักเรียน
รู้จากสภาวะธรรมหรือธรรมชาติทั้งภายนอกและภายในตน

ธรรมชาติหรือพระธรรมนั้นเป็นครูผู้ยิ่งใหญ่ เพราะ
พระธรรมนั่นเองจึงเกิดมีพระพุทธเจ้าขึ้นมา พระองค์เอง
ก็ทรงยอมรับว่า ถ้าโลกนี้ไม่มีทุกข์ ไม่มีเกิดแก่เจ็บตาย
ก็ไม่มีพระพุทธเจ้า ด้วยเหตุนี้เองจึงทรงเคารพธรรมชาติ
หรือพระธรรมเป็นอย่างยิ่ง และไม่ใช่องค์นี้เท่านั้น แม้
องค์อื่นๆในอดีตและอนาคตก็เคารพพระธรรมเช่นกัน
พระพุทธองค์ทรงหมดสิ้นมานะทั้งปวงแล้ว จึงยอมไม่กล่าว
อวดพระองค์เองว่าทรงเป็นครูที่ประเสริฐกว่าธรรมชาติ
ทั้งปวงเป็นแน่

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐

ฝรั่งรุ่นใหม่

ใกล้บ้านของนพและโส ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อก
มีสวนสาธารณะสร้างใหม่ ตกค่ำก็ชวนกันไปเดินเล่นและ
รับลม ทั้งสองพาโดมลูกชายวัยใกล้ขวบไปเล่นชิงช้าเป็น
ที่ชอบออกชอบใจทารกน้อย สักพักพวกเรา ก็ไปหย่อนกาย
ที่สนามหญ้า ลมพัดเย็นสบายดี นานแล้วที่ไม่ได้นั่งสนามหญ้า
แบบนี้ ไกลออกไปเบื้องหน้าพราวพราวระยิบระยับไปด้วย
แสงไฟ ลาสเวกัสเป็นเมืองในแอ่ง เราอยู่ตรงขอบกระทะ
พอดีจึงเห็นอาณาบริเวณของเมืองนี้ได้ถนัดถนี่ กลางเมืองนี้
ไม่มีอะไรโดดเด่นเท่ากับคาสีโน-โรงแรม ในคราบของ
ตีกระฟ้าสอดส่องด้วยแสงไฟสีเขียว ม่วงแดง ให้เตะตาคน
เท่าที่จะทำได้

ระหว่างที่คุยกับนพและโส ก็มีหนุ่มฝรั่งคนหนึ่งเข้ามา ทัก ถามว่าเรามาจากไหน พอรู้ว่าเราเป็นพระจากเมืองไทย ก็สนใจมาคุยด้วย แก่กว่านี้เป็นครั้งแรกในชีวิตที่เห็นพระไทย ในเมืองนี้ ตัวแกเองสนใจในเรื่องจิตวิญญาณอยู่มาก โดยเฉพาะแนวคิดเกี่ยวกับรหัสขันธ์แบบตะวันออก ดูเหมือนจะสนใจเรื่องวิทยายุทธ กังฟูหรือเต๋าด้วย เพราะถามว่าเราฝึกเรื่องทำนองนี้หรือไม่ พอรู้ว่าเรารู้แต่เรื่องสมาธิภาวนา ก็เลยคุยกันเรื่องการเจริญสติ หนุ่มคนนี้ คงอ่านงานของท่านนัทสันท์มา ก็เลยพูดถึงการกินลูกพีช โดยรู้ว่ากิน ไม่ปล่อยใจไปทางอื่น แต่กว่าวิธีการฝึกสมาธิ ของแกคือการฟังเทปจากเซาต์อเบาท์และเดินไปตามสวนสาธารณะ แกคงปรารถนาความสงบในจิตใจมากกว่า

หนุ่มคนนี้เกิดที่ลาสเวกัสเลยทีเดียวนะ แต่มาอายุของเมืองนี้ดูจะสะกดแกไม่ได้ แก่กว่าชอบออกไปที่ทะเลทราย เพื่อสัมผัสกับ “พลังงาน” แห่งจักรวาล บางทีก็ป็นเขาแสวงหาความวิเวก เรียกว่าเป็นคนประเภททวนกระแส หรือที่เดี๋ยวนี้เรียกว่า new age แต่แกก็ไม่ได้เห็นด้วยกับพวก new age เสียทีเดียว เช่นเรื่องการรักษาโรคด้วยผลึกหิน หรือ crystal healing

ฝรั่งที่เชื่อเรื่องพลังงานจักรวาลหรือพลังงานลึกลับ ในธรรมชาติ คงมีจำนวนมาก ตอนที่ไปแกรนด์แคนยอน ก็มีสาวอเมริกันเข้ามาถามว่าเรามาจากไหน พอรู้ว่าเราสนใจสมาธิภาวนา เขาก็เลยแนะนำให้เราไปเมืองเซโดนา ซึ่งอยู่ไม่ไกล เธอว่าเมืองนี้มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่หลายจุด เรียกว่า vortex เวลาไปนั่งสมาธิตรงนั้นจะได้รับพลังงาน จากธรรมชาติอย่างชัดเจน ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เกิดความปีติซาบซ่าน ท่าทางเธอกระตือรือร้นมาก อยากให้เรา ได้ไปสัมผัสด้วยตนเอง แล้วยังถามว่าเมืองไทยมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นบ้างไหม นพบอกว่า มี “ในจิตใจงล่ะ”

เมืองนี้คงมีคนที่น่าสนใจเรื่องทำนองนี้เยอะ เมื่อตอน กลางวันหลังจากที่ซื้ออาหารธรรมชาติไปฝากคนที่เมืองไทย แคชเชียร์ก็ถามว่าเรามาจากไหน นับถือศาสนาอะไร ศาสนาพุทธต่างกับฮินดูอย่างไร คนนี้ท่าทางโน้มเอียงไปทางปรัชญาตะวันออกมาก ฟังว่าสนใจมาตั้งแต่เป็นนักศึกษาแล้ว แก่เชื่อเรื่องชาติหน้า ตายแล้วเกิด เพราะเห็นว่ามีมนุษย์เราแต่ละคนอยู่บนเส้นทางแห่งวิวัฒนาการทางจิตวิญญาณ เนื่องจากเราไม่สามารถบรรลุจุดสูงสุดในทางจิตวิญญาณ ภายในชาตินี้ชาติเดียวได้ เราจึงต้องเกิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อ ยกกระตือรือร้นจิตใจของตนจนถึงจุดสูงสุด

การพบคนที่คิดแบบนี้หลายคนในเวลาไม่กี่วัน จะเป็นการบังเอิญหรือไม่ หรือว่าเป็นลักษณะพิเศษของ ดินแดนแถบฝั่งตะวันตก ตอนอยู่นิวเจอร์ค มีหลายคน พนมมือไหว้และพยักหน้าทักทาย (ส่วนใหญ่เป็นคนดำ) แต่ ก็ไม่ได้สนใจที่จะมาพูดคุยอะไร คงเป็นการทักทายในฐานะ ที่เราเป็นคนแปลกหน้าที่ชวนให้เขานึกถึงหลวงจีนในหนัง กำลังภายในหรือพระธิดา อะไรทำนองนั้น เคยได้ยินมา ว่าคนฝั่งตะวันตก โดยเฉพาะในรัฐแคลิฟอร์เนีย มีลักษณะ พิเศษที่ต่างจากคนในฝั่งตะวันออกและมิดเวสต์ นี่กระมังที่ เป็นความแตกต่างอย่างหนึ่งของคนที่นี่

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เสน่ห์แห่งทะเลทราย

ทะเลทรายกับทะเลน้ำเค็มนั้นต่างกันราวฟ้ากับดิน ความแห้งแล้ง ขรุขระ หยาดกระด้างไม่ชวนให้คนเข้าหา ทะเลทรายเหมือนอย่างที่เคยต่อใครพากันไปเที่ยวทะเล แต่อันที่จริงทะเลทั้งสองชนิดเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เรียกได้ว่าเป็นอันเดียวกันก็ได้ หากแต่อยู่กันคนละช่วงสมัยเท่านั้น ทะเลทรายเป็นอันมากก็เคยเป็นทะเลน้ำเค็มมาเมื่อหลาย ล้านปีก่อน หินปูนที่ประกอบกันเป็นภูเขาอย่างเร็ดร็อค ก็คือซากสัตว์น้ำ สัตว์ทะเลที่สะสมอัดแน่นกันมาหลาย สิบล้านปีนั่นเอง เช่นเดียวกันหินทรายในทะเลทรายก็คือ

ทรายในท้องทะเลสมัยดึกดำบรรพ์นั่นเอง ธรรมชาตินั้น
อนิจจังเสมอ ดินแดนที่เคยชุ่มฉ่ำด้วยน้ำ อุดมด้วยชีวิต
หลากรูปลักษณ์ แต่แล้วก็กลับกลายเป็นฝุ่นทรายที่ไร้
ร่องรอยแห่งชีวิต มีขึ้นก็มีลง ธรรมชาติ เป็นเช่นนั้นเอง

ทะเลทรายนั้นซีเห่ยิ่งกว่าอะไรดี แต่แปลกที่คนเป็น
อันมากอยากเข้ามาเที่ยวชม ที่เร็ดริอคมีนัทท่องเที่ยวอย่าง
เราเข้าไปยลจำนวนไม่น้อยเลย บางคนก็อุตสาห์ขี้จักรยาน
จากเมืองลาสเวกัสมาออกกำลังกายบริเวณนี้ทุกเช้า ถ้า
ถามว่าอะไรทำให้ผู้คนอุตสาห์เสียเวลาเป็นชั่วโมงเพื่อมา
ดูหิน ทราย และต้นไม้หงิกๆๆ แดมยังร้อนอีกต่างหาก
คำตอบก็คือ ที่นี่เป็นธรรมชาติแท้ๆที่ไม่มีฝีมือของมนุษย์
เข้ามายุ่งเกี่ยว

ธรรมชาติไม่ว่าจะซีเห่อย่างไรก็มีแรงดึงดูดให้มนุษย์
เข้าหาเสมอ คงเป็นเพราะโดยส่วนลึกแล้วมนุษย์มีใจใฝ่หา
ธรรมชาติ ไม่ว่าจะอยู่อย่างสะดวกสบายอย่างไรในเมือง
จิตใจส่วนลึกก็ยังปรารถนาเข้าหาธรรมชาติเสมอ อาจเป็น
เพราะว่าธรรมชาติคือบ้านเดิมที่มนุษย์ห่างเหินไปนาน หรือ
เพราะว่าธรรมชาติสามารถน้อมเราให้เข้าถึงส่วนลึกในจิตใจ
ก่อให้เกิดความรู้สึกลึกลับในทางรหัสยนัย ทะเลทรายแม้

จะไม่มีเสน่ห์เลยเมื่อเทียบกับทะเลน้ำเค็ม แต่ความเว้งว่าง
ว่างเปล่าสุดสายน่าก่อให้เกิดความรู้สึกที่พิเศษเหมือนกับ
ต้องมนต์สะกด อาจเป็นความพิศวงงงงวย หรือความสยบ
ยอม เพราะเหตุนี้กระมังผู้คนไม่น้อยถึงเชื่อว่าทะเลทรายมี
พลังพิเศษบางอย่างที่สามารถซึมซาบเข้าไปในร่างกายและ
จิตใจได้

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐

น้ำใจแห่งมิตร

การเดินทางไกลคือการฝากชีวิตอย่างน้อยส่วนหนึ่งไว้กับผู้อื่น บ้านที่เคยเป็นทุกสิ่งทุกอย่างกลายเป็นสิ่งสุดเอื้อม ในถิ่นใหม่เราคือคนแปลกหน้า ไม่มีอะไรที่ได้มาอย่างง่ายอีกต่อไป แม้แต่จะไปไหนมาไหนบางทีก็ไม่ต่างจากคนตาบอดที่ต้องมีคนนำทาง คล้ายคนพิการที่ต้องอาศัยคนโอบอุ้ม

ในความเป็นคนต่างถิ่น ชีวิตของเราอ่อนไหวต่อการกระทำของผู้อื่นมากขึ้น แท้ก็ซี้ซี้โกงสามารถทำให้เราตกนรกได้อย่างง่ายๆ ในทางตรงข้ามความเอื้อเฟื้อของเจ้าถิ่นทำให้ชีวิตของเราง่ายขึ้นโดยฉับพลัน ในสถานการณ์เช่นนี้ รอยยิ้มและไม่ตรีจิตของผู้คนตามรายทางพลันมีคุณค่าและความหมายเกินกว่าที่เราจะตระหนักยามอยู่ในถิ่นของตน

ผู้คนมักปรารถนาความพิเศษแปลกใหม่จากการเดินทาง ได้พบเห็นน้ำตกที่สูงที่สุดในโลก สิ่งมหัศจรรย์ที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อน อะไรก็ได้ที่ตื่นตาตื่นใจและพิสดารพันลึก แต่แท้ที่จริงประสบการณ์ที่ดีที่สุดในการเดินทาง

ทุกครั้ง กลับเป็นสิ่งธรรมดาสามัญนั่นคือผู้คนตามรายทางที่มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ และเป็นมิตร

ในฐานะอาคันตุกะผู้มาเยือน ครั้งแล้วครั้งเล่าที่เราได้ยินเสียงเจ้าบ้านตื่นแต่เช้าตรู่เพื่อหุงหาอาหารให้เรา หรือสาละวนในครัวจนตึกตื่นเพื่อเตรียมอาหารในวันรุ่งขึ้น มิตรสหายคนแล้วคนเล่าหยุดงานเพื่อต้อนรับขับสู้และพาเราเที่ยว บ่อยครั้งสนามบินคือที่ที่เราได้พบเพื่อนใหม่ที่ไม่เคยพบเห็นกันมาก่อน หรือกลายเป็นที่ล้าลาหลังจากเพิ่งรู้จักกันได้ไม่นาน ผู้คนนับไม่ถ้วนนำความเอื้อเฟื้อมาให้เพียงเพื่อจะจากไป นับครั้งไม่ถ้วนที่เราได้รับไมตรีจิตจากคนแปลกหน้าซึ่งผ่านเข้ามาในชีวิตเพียงเพื่อจะจากกันไปตลอดกาล

มิตรภาพคือของขวัญล้ำค่าสำหรับนักเดินทาง ซึ่งเงินไม่สามารถซื้อได้ แต่เงินก็อาจทำให้เรามองข้ามของขวัญล้ำค่านี้ได้หากเราใช้เงินซื้อทุกอย่าง ตั้งแต่ที่พัก อาหาร และการเดินทาง การเดินทางแบบนี้แม้จะหอบหิ้วข้าวของและสินค้ายากกลับบ้านมากมาย แต่กลับแห้งแล้งและเบาบาง เพราะสิ่งที่ขาดไปคือน้ำใจจากมิตรร่วมทาง

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐

ประวัติ

หลวงพ่อคำเขียน สุวณฺโณ

หลวงพ่อคำเขียน สุวณฺโณ ท่านเกิดที่บ้านหนองเรือ ตำบลหนองเรือ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ในวันพุธที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ แรม ๙ ค่ำ เดือน ๙ ปีชวด

โยมพ่อชื่อ นายสมาน เหล่าซำนิ โยมแม่ชื่อ นางเขียน แอมปัชฌาย์ (เหล่าซำนิ) ท่านเป็นบุตรคนที่สามในพี่น้องทั้งหมด ๗ คน

เมื่อท่านอายุย่างเข้า ๑๐ ขวบ ครอบครัวย้ายไปบุกเบิกทำไร่ทำนาอยู่ที่บ้านหนองแก อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ แล้วบิดามารดาเสียชีวิต ประกอบกับพี่ ๒ คน ไปอาศัยอยู่กับปู่ย่า ท่านจึงรับภาระงานหนักทางเกษตรกรรมแทนบิดา

จนอายุได้ ๑๕ ปี ท่านจึงได้บวชเป็นสามเณรอยู่ ๒ ปี แล้วต้องลาสิกขาออกมาช่วยงานครอบครัว เป็นคนขยันหมั่นเพียรจริงจัง จนเป็นที่ยกย่องของหมู่บ้าน ท่านได้เรียนศาถาอาคมไสยศาสตร์จนชำนาญ สามารถช่วยเหลือชาวบ้านได้ เช่น เจ็บป่วยไล่ผี ปัดรังควาน คลอดบุตร เป็นต้น ซึ่งท่านก็ต้องสวดมนต์ภาวนาบริกรรมคาถาก่อนนอนแทบทุกคืน จนได้ฉายาว่า “หมอธรรม” ท่านได้ฝึกสมาธิ แบบพุทธโธ มาเป็นเวลานาน ช่วยให้พอทำจิตสงบได้บ้างแต่ยังไม่เป็นที่พอใจ

จนกระทั่งปลายปี ๒๕๐๙ ท่านอายุย่าง ๓๐ ปี มีครอบครัวแล้ว จึงได้มาศึกษาปฏิบัติธรรมแบบสร้างจังหวัดและเดินจงกรมกับหลวงพ่อเทียน จิตตสุโก ที่วัดป่าพุทธญาณ จังหวัดเลย หลวงพ่อเทียนสอนไม่ให้เข้าไปอยู่กับความสงบเพียงอย่างเดียว แต่ให้รู้สึกตัวอยู่เสมอ กำหนดรู้ไปกับการสร้างจังหวัด ท่านรู้สึกคัดค้านอยู่ในใจเพราะสวนทางกับที่เคยปฏิบัติมา เพราะท่านเคยนั่งนิ่งๆ ก็สามารถเข้าถึงความสงบได้ แต่เมื่อตั้งใจมาปฏิบัติแล้วจึงตกใจจะลองทำตามทีหลวงพ่อเทียนดู

การปฏิบัติในครั้งนั้น ทำให้เกิดปัญญาญาณรู้เรื่องราว เรื่องนาม เรื่องกาย เรื่องจิต ตามความเป็นจริงเป็นลำดับไป ทั้งได้รู้เรื่องสมณะและวิปัสสนา ความลึกลับสงสัยหมดไป ความทุกข์หมดไปเกินครึ่ง ทำให้ท่านเกิดความศรัทธาที่จะปฏิบัติมากขึ้น จนในที่สุดท่านมีความมั่นใจในวิธีของหลวงพ่อเทียนว่าถูกต้องสมบูรณ์แบบที่สุดไม่คิดแสวงหาครูบาอาจารย์และวิธีปฏิบัติอื่นได้อีก ส่วนเรื่องคาถาอาคาที่เคยเรียนมาท่านเห็นว่าเป็นเพียงสิ่งสมมุติ พิธีตรองต่างๆ ที่เคยยึดมั่น ถือมั่น ก็เริ่มวางได้ตั้งแต่นั้นมา

ปัจจุบันหลวงพ่อคำเขียน ท่านจำพรรษาอยู่วัดป่าสุคะโต อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ และยังไปดูแลวัดป่าในสาขาอีก ๒ วัด คือ วัดบ้านท่ามะไฟ และวัดป่ามหารวัน (ภูหลง)

นับว่าหลวงพ่อคำเขียน สุวณฺโณ เป็นพระสงฆ์สาวกผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เป็นแบบอย่างเป็นแนวทางแก่ศรัทธามหาชน เป็นทั้งพระนักกอนุรักษ์และครูบาอาจารย์กัมมัฏฐานที่เดินตามรอยพระพุทธรองค์ ในยุคสมัยนี้อย่างแท้จริง

ประวัติ

พระไพศาล วิสาโล

เดิมชื่อ ไพศาล วงศ์วรวิสิทธิ์ เป็นชาวกรุงเทพฯ เกิดเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๐ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะจากโรงเรียนอัสสัมชัญ และสำเร็จการศึกษาชั้นอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างเรียนที่ธรรมศาสตร์ เคยเป็นสาราณียกรปาจารยสาร (๒๕๑๘-๒๕๑๙) และเป็นเจ้าหน้าที่กลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคมตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๑๙ (จนถึงปีพ.ศ. ๒๕๒๖) โดยมีบทบาทร่วมในแนวทางอหิงสาต่อเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ จนเป็นเหตุให้ถูกล้อมปราบภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และถูกคุมขังในเรือนจำเป็นเวลา ๓ วัน

ต่อมา ในปี ๒๕๒๖ อุปสมบท ณ วัดทองนพคุณ กรุงเทพมหานคร เรียนกรรมฐานจากหลวงพ่อเทียน จิตตสุโภ วัดสนามในก่อนไปจำพรรษาแรก ณ วัดป่าสุคะโต อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาธรรมกับหลวงพ่อคำเขียน สุวณฺโณจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันเป็นเจ้าของาวาสวัดป่าสุคะโต แต่ส่วนใหญ่พำนักอยู่ที่วัดป่ามหาวัน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยจำพรรษาสลับระหว่างวัดป่าสุคะโต กับวัดป่ามหาวัน

นอกจากการจัดอบรมปฏิบัติธรรมและการพัฒนาจริยธรรมแล้ว พระไพศาลยังเป็นประธานเครือข่ายพุทธิกา กรรมการมูลนิธิโกมลคีมทอง กรรมการมูลนิธิสุภาพไทย กรรมการมูลนิธิสันติวิถี กรรมการสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และกรรมการสภาสถาบันอาศรมศิลป์

ทุกวันนี้ พระไพศาลยังเขียนหนังสือและบทความอยู่เป็นประจำ ผลงานที่ผ่านมา ได้แก่ งานเขียนและงานบรรยายจำนวน ๑๐๐ เล่ม งานเขียนร่วม ๒๐ เล่ม งานแปลและงานแปลร่วม ๙ เล่ม งานบรรณาธิกรณ์และบรรณาธิกรณ์ร่วม ๗ เล่ม

ผลงานล่าสุดคือ ลงหลักปักธรรม (สำนักพิมพ์มติชน) ซึ่งรวบรวมบทความที่เขียนในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา

วิธีเจริญสติแบบเคลื่อนไหวมือเป็นจังหวะ ตามแนวหลวงพ่อกุ๊เยน จิตตสุโก

เมื่อเรามีเวลาว่างจะเดินจงกรมสลับกับการนั่งสร้างจังหวะก็ได้ การฝึกสติแบบนี้ ที่แรกต้องนั่งอย่างนี้ นั่งพับเพียบก็ได้ นั่งเหยียดขาก็ได้ นั่งขัดสมาธิก็ได้ นั่งเก้าอี้ห้อยขาก็ได้

๑

เอามือเรามาวางไว้บนขาทั้งสองข้าง
นั่นเอง คว่ามือไว้

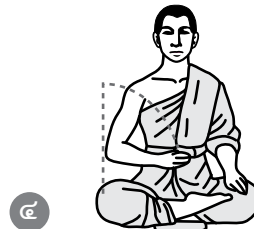
๒

พลิกมือขวาตะแคงขึ้น ทำซ้ำๆ
ให้มีความรู้สึกตัว อันความรู้สึกตัวนั้น
ท่านเรียกว่าสติ

๓

ยกมือขวาขึ้นครึ่งตัว แล้วก็รู้สึกว่ามี
มันไหวขึ้นมา แล้วก็มันหยุดนิ่ง
ก็รู้สึกตัว

๔

บัดนี้ เลื่อนมือขวามาที่สะดือเรา
เมื่อมือมาถึงสะดือ ก็มีความรู้สึกว่ามี
มันหยุดแล้ว เราก็อธิ

๕

พลิกมือซ้ายตะแคงขึ้นที่ขาซ้าย
ชั้นไว้ แล้วก็มีความรู้สึก

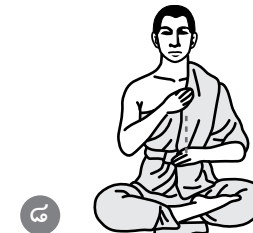
๖

ยกมือซ้ายขึ้นครึ่งตัว
ให้มีความรู้สึกหยุดไว้

๗

บัดนี้ เลื่อนมือซ้ายเข้ามาทับมือขวา
ที่สะดือ แล้วก็รู้สึก อันนี้เรียกว่า
การเจริญสติ อันความรู้สึกนั้น
ท่านเรียกว่าความตื่นตัว
หรือว่าความรู้สึกตัว เรียกว่าสติ

๘

เลื่อนมือขวาขึ้นหน้าอก ทำซ้ำๆ
มาถึงหน้าอกแล้ว เอาหยุดไว้

๙

เลื่อนมือขวาออกมาตรงข้าง
ไหวนมาซ้ำๆ อย่างนี้
เมื่อมาถึงที่ตรงข้าง หยุด

๑๐

แล้วก็ลดมือขวาลงที่ขาขวา
ตะแคงเอาไว้ ให้รู้สึกตัว

๑๑

คว่ำมือขวาลงที่ขาขวา
ให้มีความรู้สึกตัว

๑๒

เลื่อนมือซ้ายขึ้นหน้าอก
ให้มีความรู้สึก

๑๓

เอามือซ้ายออกมาตรงข้าง
ให้มีความรู้สึกตัว

๑๔

ลดมือซ้ายออกที่ขาซ้าย
ตะแคงเอาไว้ให้มีความรู้สึกตัว

๑๕

คว่ำมือซ้ายลงที่ขาซ้าย ให้มีความรู้สึกตัว
ทำต่อไปเรื่อยๆ...ให้รู้สึก